

for a living planet®

WWF Verdensnaturfonden Tlf. 35363635

Svanevej 12
2400 København NV

wwf@wwf.dk
www.wwf.dk

Miljøminister Karen Ellemann
Miljøministeriet
Højbro Plads 4
1200 København K

København den 6. April 2011

Danmarks hav skal beskyttes bedre

Kære Karen Ellemann

I Danmark har vi nogle unikke og værdifulde havområder, men desværre har de lidt under utilstrækkelig beskyttelse. Det er gået ud over biodiversiteten, som er gået kraftigt tilbage igennem de seneste mange år. Det ser vi med stor bekymring på i WWF Verdensnaturfonden.

Vi anser Natura 2000-områderne som yderst vigtige i beskyttelsen af de danske havområder. Men efter vi har taget del i den offentlige høringsproces og gennemgået alle naturplanerne for de danske hav- og kystområder, er det med stor bekymring, vi nu ser frem mod den videre proces og de handlingsplaner, der skal udarbejdes. Der er behov for at gå strengere til værks end det, der lægges op til, og der er en række forhold jeg specielt gerne vil fremhæve.

For det første er der landbruget og problemet med udledningen af kvælstof. I naturplanerne henvises til Grøn Vækst, men målsætningerne for udledningen af kvælstof udskydes konstant. Det har stor effekt på livet i havet, og det gør det tvivlsomt, hvorvidt målsætningen om god bevaringstilstand kan opnås. Udvidelsen af de store svinefarme, som ligger tæt på de sårbare Natura 2000-områder foregår i dag uden hensynstagen til de skader, der sker på naturen.

Dernæst er der fiskeriet. Især fiskeri med bundslæbende redskaber udgør en stor trussel for vores unikke danske naturtyper, for eksempel de forskellige revtyper, og bør derfor stoppes i disse områder. Derudover udgør en lang række andre aktiviteter, såsom råstofindvinding, opankring, jagt og færdsel, også en trussel mod havets biodiversitet og vil også være nødvendige at begrænse.

En lang række af det, der nu er Natura-2000 områder, har allerede lidt skade efter mange års intensiv brug, hvilket i høj grad har påvirket naturtilstanden. Vi opfordrer derfor også til, at der sker en opprioritering af indsatsen allerede i første planperiode, og at man påbegynder aktive plejetiltag og habitatgenopretning for at forbedre naturtilstanden.

En sidste ting jeg gerne vil påpege er, at vi langt fra har tilstrækkelig viden om, hvad der foregår under havets overflade. Det betyder, at beslutningerne om naturen i dag træffes på et alt for spinkelt grundlag. Det gælder f.eks. flere af revene, som kun er meget sparsomt kortlagt, og det gælder også flere af havets dyr, såsom marsvinet, hvor vi ikke ved meget om hvordan bestanden udvikler sig. Det er ikke et solidt nok videnskabeligt grundlag at træffe vigtige beslutninger på.

Alle disse forhold bør adresseres så konkret som muligt i de handleplaner, der nu skal udarbejdes. Men som naturplanerne fremstår lige nu, er målsætningerne samt retningslinjerne for indsatsen i mange tilfælde ukonkrete og mangelfulde i forhold til de ovennævnte forhold. Det kan have stor betydning for, om det vil lykkes at opnå en gunstig bevaringsstatus for vores havområder.

for a living planet®

For at få en effektiv bevarelse af den danske biodiversitet og herunder nogle af vores vigtigste naturområder, opfordrer vi dig i den fremtidige Natura 2000-proces til at sikre:

- **En styrket indsats over for alle trusler**
Natura 2000-områderne skal sikres mod alle relevante trusler – det gælder både udledningen af næringsstoffer samt de fysiske trusler, herunder fiskeri. På nuværende tidspunkt er de 'konkrete målsætninger' for de individuelle naturplaner ofte kun en gengivelse af habitatdirektivets overordnede målsætning, og de opstillede indsatsprogrammer er tilsvarende uspecifikke og tager ikke tilstrækkeligt fat om de relevante trusler. Miljøministeriet skal sikre en indsats, der vil garantere en ordentlig beskyttelse af naturen.
- **Flere konkrete tiltag i form af pleje, habitatgenopretning og bekæmpelse af invasive arter**
For at sikre en gunstig bevaringsstatus for Natura 2000-områderne vil det ikke være tilstrækkeligt at begrænse nuværende aktiviteter. I flere tilfælde er konkrete tiltag i form af genopretning af habitater (for eksempel områder der tidligere har været brugt til råstofindvinding), og pleje, som eksempelvis kan sikre rasteplasser til fugle i kystområderne, nødvendige. En målrettet indsats til bekæmpelse af invasive arter bør helt oplagt også foregå i forbindelse med Natura 2000-indsatsen.
- **En stærk ramme for arbejdet under de kommunale og statslige myndigheder**
En stor del af opgaven med at udarbejde handlingsplaner vil i fremtiden komme til at ligge hos kommunerne eller hos de statslige myndigheder, og mange forskellige myndigheder vil således være i spil i forvaltningen af Natura 2000-områderne. Det er dog stadig Miljøministeriets overordnede ansvar, at der sikres en solid indsats i Natura-2000, og at lokale og nationale myndigheder træffer alle nødvendige tiltag for at skabe en gunstig bevaringsstatus. Ligeledes bør det sikres, at myndighederne har de redskaber, der skal til for at løse opgaven.
- **En passende kortlægning, vurdering og overvågning**
Flere af de marine Natura 2000-områder er endnu kun sparsomt kortlagt, og ligeledes har man endnu ikke udviklet et tilstandsvurderingsystem for størstedelen af de marine naturtyper. At kende en naturtypes udbredelse og at kunne vurdere naturtypens tilstand er essentielt i forhold til at beskytte den og monitorere en udvikling i dens bevaringsstatus. Dette arbejde bør derfor snarest muligt foreligge, og der er dernæst behov for at iværksætte en passende overvågning af de marine områder, der inkluderer både flora og fauna.
- **En national og juridisk bindende plan for biodiversitet**
I 2010 vedtog en stor del af verdens lande en ny biodiversitetsaftale, med nye mål for 2020. Miljøministeren har tidligere lovet et udspil til en handlingsplan for biodiversitet, og her mener vi, der skal tages hensyn til havet. Natura 2000-områderne vil være en vigtig del af en sådan plan, men det vil ikke være nok. Der vil være behov for en bredere havpolitisk integrering, og der kunne være tale om etableringen af større sammenhængende beskyttede områder til havs, som f.eks. kunne være nationalparker. En sådan handlingsplan skal naturligvis have målsætninger der bliver gjort juridisk bindende, eksempelvis under Miljømålsloven.

for a living planet®

Vi håber, at du i den fremtidige forvaltning af Natura 2000-områderne og med beskyttelsen af vores øvrige havområder, vil tage disse opfordringer til dig og gøre dit yderste for at beskytte Danmarks havområder.

Vedlagt vil du finde WWF's overordnede hørings svar med vores samlede indtryk af naturplanerne, samt vores hørings svar for individuelle naturplaner.

Med venlig hilsen

Gitte Seeberg
Generalsekretær, WWF Verdensnaturfonden

Med kopi til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg